

Прилог XII

ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ

Содржина

XII.1	Обем	2
XII.2	Вовед.....	2
XII.3	Мерки, фазни решенија и рокови за постигнување на условите за добивање интегрирана еколошка дозвола.....	3
XII.3.1	Намалување на емисија во воздух и површински води	3
XII.3.2	Мониторинг на емисии на респирабилна прашина, бучава и вибрации ...	3
XII.3.3	Унапредување на производството	3
XII.4	Распоред за реализација на програмата, по одделни фази	4
XII.4.1	Намалување на емисија во воздух и вода.....	4
XII.4.2	Мониторинг на емисии на респирабилна прашина, бучава и вибрации ...	4
XII.4.3	Унапредување на производството	4
XII.4	Мониторинг и начин на известување;	4
XII.5	Приказ на финансиските средства потребни за реализација на секоја од фазите на оперативниот план	5
XII.7	Вредностите на емисиите за време на реализација на одделните фази на планот.....	5

ХII.1 Обем

Бетонската база “ЕЛ Транс ДООЕЛ Гостивар” поднесува барање за Б интегрирана еколошка дозвола до Локалната самоуправа – Гостивар и според содржината на формуларот на барањето треба да достави Предлог програма за подобрување на еколошките перформанси на инсталацијата и приближување кон перформансите на најдобрите достапни техники во врска со емисиите во воздух, вода и почва.

При презентацијата на програмата се определени, активности за неговата реализација и финансиските сретства неопходни за тоа.

ХII.2 Вовед

Инсталацијата “ЕЛ Транс ДООЕЛ Гостивар” планира да ги редуцира сите емисии во воздух, вода и почва и со тоа да даде придонес за зачувување и унапредување на животната средина.

Во развојниот план на фирмата се планира воведување на концепт за почисто производство каде што пристапот на решавањето на проблемите е поинаков и ќе се делува на изворот на загадување со примена на нови техники, минимизација и употреба на отпадот.

Енергетската ефикасност ќе се реши со модернизација на регулацијата на едлектромоторите чија потрошувачка е главна и најголема ставка во производните трошоци. Со намалување на потрошувачката на електрична енергија ќе се даде придонес во глобалното намалување на загадување на воздухот преку заштеди при производство на електрична енергија од фосилни горива.

Сите активности по фази се така планирани да не предизвикаат зголемени влијанија врз животната средина, зголемени трошоци на суровини и енергија. Припремите и адаптациите ќе бидат така испланирани да не предизвикаат застој

на производниот процес. Единствено ќе се запира кога тоа е неопходно и во исто време ќе се изведат некои поправки кои се предвидени со планот за редовно одржување.

XII.3 Мерки, фазни решенија и рокови за постигнување на условите за добивање интегрирана еколошка дозвола

XII.3.1 Намалување на емисија во воздух и површински води

Инсталирање на распрскувачи за вода на критичните точки заради превенција од прашина од отворен простор

Во инсталацијата создадената технолошка вода од перење на бетонските бази и возниот парк за вградување и транспорт на бетон се испушта во отворена попивателна јама која ги зафаќа сите води. Во случај на преливање на јамата ќе се изгради систем за третирање на отпадната вода (таложник), пред истата да се испушти во реката Вардар.

Пошумување и зазеленување на површини на самата локација заради превенција од респирабилна прашина.

XII.3.2 Мониторинг на емисии на респирабилна прашина, бучава и вибрации

Заради исполнување на барањата за мониторинг на емисиите на прашина, и бучава од активностите во бетонската база, предвиден е мониторинг на респирабилна прашина и бучава на местата определени во Предложениот мониторинг и местата за земање на примероци во **Поглавјето XI**

XII.3.3 Унапредување на производството

Проект за изградба на бетонски ретенционен базен за зафаќање на отпадните води со таложник и инсталирање на систем за реупотреба на исталожената вода во технолошкиот процес.

XII.4 Распоред за реализација на програмата, по одделни фази

XII.4.1 Намалување на емисија во воздух и вода

Ред бр.	Активност	Време на реализација:
	Инсталирање на распрскувачи за вода на критичните точки заради превенција од прашина од отворен простор	2020
	Пошумување и зазеленување на површини на самата локација заради превенција од респирабилна прашина.	2021

XII.4.2 Мониторинг на емисии на респирабилна прашина, бучава и вибрации

Ред бр.	Активност	Време на реализација:
	Воведување на мониторинг на емисии на респирабилна прашина, бучава и вибрации	2019

XII.4.3 Унапредување на производството

Ред бр.	Активност	Време на реализација:
	Изградба на базен за зафаќање на отпадните води со таложник и инсталирање на систем за реупотреба на исталожената вода во технолошкиот процес.	2022

XII.4 Мониторинг и начин на известување;

1. “ЕЛ Транс ДООЕЛ Гостивар” ќе го контролира реализирањето на секоја мерка за унапредување на животната средина и преку лицето надлежно за животната средина ќе ја известува локалната самоуправа.

- Известувањето ќе се врши со пишан извештај и телефонско јавување до надлежниот орган во локалната самоуправа.
- Мониторингот на влијанијата за животната средина ќе се врши според програмата и планот за мониторинг и мерења на каменоломот и погон на преработка “ЕЛ Транс ДООЕЛ Гостивар” Мерењата на мерливите параметри (емисија во воздух и сл.) ќе се врши на лице место и во лабораторија на специјализирана фирма, а немерливите ќе се контролираат визуелно или ќе се врши проценка според признати методи.
- Документите со резултатите од извршените мерења ќе ги чува раководителот на производството. Истите ќе бидат достапни за инспекциските служби.

XII.5 Приказ на финансиските средства потребни за реализација на секоја од фазите на оперативниот план

Бр.	Активност	Врдноста (Еур)
4.1	Намалување на емисија во воздух и вода	3.000
4.2	Воведување на мониторинг на емисии на прашина, бучава и вибрации	1.000
4.4	Унапредување на производството	6.000
ВКУПНО:		10.000

XII.7 Вредностите на емисиите за време на реализација на одделните фази на планот

При замена на старата опрема со нова се планира постројката да не работи и не се очекува надминување на дозволените вредности на емисии во воздух, зголемување на потрошувачката на сировини и енергија.